

АУТОРСКИ ТЕКСТ ЈАПАНСКЕ
МИНИСТАРКЕ СПОЉНИХ
ПОСЛОВА ЗА „ПОЛИТИКУ“

Србија држи кључеве стабилности западног Балкана

Јоко Камикава

Посећујем Србију као министарка спољних послова Јапана, пет година након мог претходника. У Србији сам боравила у септембру 2019. године, кад сам присуствовала 41. заседању Скупштине Интерпарламентарне уније. Веома ме радује што сам сада добила прилику да као министарка спољних послова опет посетим вашу прелепу земљу. Желим да искористим ову посету како бих надоградила конкретну сарадњу између наше две државе.

Историја пријатељских односа Јапана и Србије започела је још 1882. године, када су цар Меиџи и краљ Милан Обреновић разменили депеше, а 2022. године смо обележили и 140. годишњицу пријатељства наше две земље.

страна 2

АУТОРСКИ ТЕКСТ ЈАПАНСКЕ МИНИСТАРКЕ СПОЉНИХ ПОСЛОВА ЗА „ПОЛИТИКУ”

Србија држи кључеве стабилности западног Балкана

Са прве стране

Упркос тешким раздобиљима, којих је за то време заиста било, Јапан и Србија су се међусобно помагали у многим областима. Након сукоба у бившој Југославији, Јапан је посредством Јапанске агенције за међународну сарадњу (ЈИЦА) и других пружио помоћ Србији, а симбол те помоћи су остали „Жути аутобуси”. А онда, 2011. године, кад су Јапан погодили велики земљотрес и цунами у Источном Јапану, од Србије смо примили великодушне донације. Такође, Јапан је пружио материјалну помоћ Србији и 2014. године, кад је Србија била погођена великим поплавама.

Након што је 2018. године покојни премијер Абе посетио Србију и том приликом најавио „Иницијативу за сарадњу са западним Балканом”, посете на високом нивоу између наше две земље постале су учесталије, а наши економски односи снажнији, чиме наши целокупни односи праве искорак у следећи стадијум.

Дипломатска политика Јапана на западном Балкану

Јапан доприноси миру и стабилности Србије и овог региона, који је у прошлости пропатио због подела, и доследно је спроводио „Иницијативу за сарадњу са западним Балканом”, вођен идејом да управо развојем економије региона западног Балкана може да допринесе миру и стабилности Србије и других земаља овог региона. Сада, кад је међународна заједница суочена са жестоком изазовима, сматрам да је значајно што сам као министарка спољних послова Јапана дошла на територију западног Балкана, некада суоченог с трагичним сукобима, те што ћу у доброј вољи са становницима овог региона имати прилику да говорим о непроцењивом значају мира.

Као стратешки партнер Европске уније, Јапан подржава европске интеграције земаља западног Балкана. Како би овај регион чврсто закорачио путем стабилности, развој Србије, која држи кључеве стабилности западног Балкана, апсолутно је неопходан. У том смислу, посебно ме радује што имам могућност да међу државама западног Балкана прво посетим Србију.

„Иницијатива за сарадњу са западним Балканом” има два упоришта: помоћ друштвено-економским реформама Србије и других држава западног Балкана у циљу њихове европске интеграције, и помоћ међусобној сарадњи земаља региона. До сада, Јапан је посредством амбасаде Јапана у Србији, ЈИЦА и других спроводио помоћ Србији у разним областима, попут развоја приватног сектора, мера које се односе на климатске промене, заштите животне средине, здравства, образовања, друштвеног благостања и другог. Прошло је шест година од објаве ове иницијативе, и у Србији су започела настојања које се односе на реформу Устава, декарбонизацију и слично, којима Србија напредује у друштвено-економским реформама које воде евроинтеграцијама. У априлу ове године уприличена је примопредаја постројења за одсумпоравање димних гасова у Термоелектрани „Никола Тесла А”, што је први пројекат Јен-кредита обезбеђеног Србији. Осим што овај пројекат доприноси убрзању зелене транзиције Србије, која се налази на путу преласка с угља на обновљиве изворе енергије, сматрам да је важан и

са тачке гледишта доприноса који даје развоју земаља западног Балкана. Стога Јапан жели да настави да улаже напоре у циљу декарбонизације западног Балкана.

С друге стране, Јапан је забринут низом догађаја који су допринели подизању тензије на северу Косова. Нормализација односа Београда и Приштине путем дијалога, уз посредовање Европске уније, од највеће је важности, па Јапан подржава тај дијалог.

Такође, пролонгирањем сукоба у Украјини и сличног, светски поредак је изложен жестоком изазовима и ситуација у свету се увелико мења. Јапан препознаје економску помоћ Украјини у оквиру међународне солидарности, укључујући и придруживање Србије заједничкој декларацији на Самиту за мир у Украјини одржаној у Швајцарској. Даље оснаживање сарадње унутар региона је изузетно важно. Стога, користећи ову своју посету, с премијером Милошем Вучевићем и министром спољних послова Марком Ђурићем разговараћу о могућностима јачања сарадње наше две земље посредством „Иницијативе за сарадњу са западним Балканом”.

Развој економског односа

Након објављивања „Иницијативе за сарадњу са западним Балканом” Јапан је започео да спроводи иницијативе у циљу подстицања доласка Јапанских компанија на западни Балкан. Експанзија Јапанских компанија у Србији стабилно напредује из године у годину, како у погледу броја компанија, тако и у укупном износу инвестиција. Након што су компаније „Тојо тајер” и „Нидек” отвориле своје фабрике у децембру 2022. године, односно мају 2023. године, у марту ове године најављена је и изградња новог постројења компаније „ЈФЕ Шоји”, чиме се велике инвестиције у вези с аутомобилском индустријом настављају.

Јапанске инвестиције последично ће довести до економских интеграција с Европском унијом, убрзања даљих реформи приватног сектора, као и развоја људства које ће подржати те реформе. Велика је част што је председник Вучић током церемоније полагања камена темељца за нову фабрику компаније „ЈФЕ Шоји” истакао да цене етичке принци-

Нормализација односа Београда и Приштине путем дијалога уз посредовање ЕУ је од највеће важности, зато Јапан подржава тај дијалог

пе и културу јапанских компанија. Почетком јуна ове године привредна делегација Србије предвођена министром унутрашње и спољне трговине Томиславом Момировићем, министром науке, технолошког развоја и иновација Јеленом Беговић и министром привреде Адријаном Месаровић посетила је Јапан, где је са Владом Јапана, Јапанским привредним друштвима и компанијама разменила мишљења о могућностима даље сарадње на пољу економије. Јапан ће сарађивати с Владом Србије како би даљим инвестицијама јапанских компанија у Србију помогао европским интеграцијама Србије, али и наставио да се и надаље свестрано залаже у циљу јачања економских веза са земаљама западног Балкана и Србијом, вођен идејом да „у економској стабилности лежи кључ за мир и стабилност у региону”.

Жене, мир и сигурност

Као једну од водећих начела јапанске спољне политике, Јапан промовише Резолуцију „Жене, мир и сигурност (ВПС), која је 2000. године усвојена у Савету безбедности Уједињених нација. Ова политика се води идејом да жене могу да буду те које ће са лидерских позиција учествовати у спречавању сукоба, обнови и успостављању мира, а тиме и приближавању његовој већој одрживости. Жене чине 38 одсто парламента у Србији и Србија је једна од земаља где је учешће жена у политици све веће. Током своје посете Београду планирам да разменим мишљења и с министром Татјаном Маџуром, која је задужена за област родне равноправности, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жена.

Желимо да ојачамо сарадњу са Србијом у циљу реализације одрживог мира заснованог на ВПС перспективи, како на Балкану, тако и у међународној заједници.

Моја посета Београду ће, нажалост, бити кратка, али се искрено радујем што ћу моћи да се сусретнем с премијером Вучевићем, министром спољних послова Ђурићем, као и грађанима Србије. Надам се да ће ова моја посета, утемељена на сјајним односима које су наше две земље сградиле до данас, довести до даљег јачања односа између Јапана и Србије.